

مدیریت ورزشی _ زمستان ۱۴۰۰
دوره ۱۳، شماره ۴، ص: ۱۴۴۳-۱۴۱۹
نوع مقاله: علمی - پژوهشی
تاریخ دریافت: ۱۶ / ۰۱ / ۱۴۰۰
تاریخ پذیرش: ۰۶ / ۰۵ / ۱۴۰۰

کووید-۱۹ و چالش‌های اقتصادی پیش روی مربیان زن

طیبه زرگر^۱ - حسین زارعیان^{۲*} - پدیده بلوری زاده^۳

۱. استادیار گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی، واحد تهران جنوب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران
۲. استادیار مدیریت ورزشی، پژوهشگاه تربیت بدنی و علوم ورزشی، تهران، ایران
۳. کارشناس دفتر نظارت بر تیم‌های ملی کمیته ملی المپیک، تهران، ایران.

چکیده

هدف اصلی این تحقیق شناسایی چالش‌های اقتصادی است که مربیان ورزشی زن با آن در دوران کرونا مواجه شده‌اند. تحقیق حاضر با رویکرد اکتشافی به صورت کیفی و از نوع رویکرد دیکلمن و همکاران (۱۹۸۹) انجام گرفت. جامعه آماری تحقیق مربیان زن فعال در حوزه‌های مختلف ورزشی بودند که با روش نمونه‌گیری نظری و طرح نمونه‌گیری غیرتصادفی هدفمند انتخاب شدند. ابزار جمع‌آوری داده‌ها مصاحبه نیمه‌ساختار یافته بود که محقق پس از انجام ۲۰ مصاحبه به اشباع نظری رسید. تجزیه و تحلیل داده‌های تحقیق شش چالش اصلی اقتصادی مربیان زن را در شش مقوله آشکار کرد. مقوله‌های یافته شده عبارت بودند از: عدم حمایت دولت و بار اقتصادی، کاهش فعالیت کسب و کارهای خرد و کارآفرینانه ورزشی، عدم اعتماد اجتماعی، تبعات ابتلا و مرگومیر بر شرایط اقتصادی، کاهش اسپانسر و مشکلات اینترنتی و نبود بسترهای لازم در این زمینه. بنابراین، پیشنهاد می‌شود راهکارهای مناسب برای حل این مشکلات شناسایی و به کار گرفته شود تا مربیان زن بتوانند با مشکلات کمتری در این دوران بحرانی که نیاز به حمایت بیشتر احساس می‌شود، به انجام وظایف اصلی خود بپردازند و به توسعه ورزش زنان کمک کنند.

واژه‌های کلیدی

اعتماد اجتماعی، چالش‌های اقتصادی، کووید-۱۹، مربیان ورزشی.

مقدمه

از ابتدای اعلام سازمان بهداشت جهانی مبنی بر شیوع نوعی از ویروس کرونا به شکل همه‌گیر، کووید-۱۹ تقریباً در همه کشورهای جهان انتشار یافته و دنیا را به شوک اقتصادی بزرگی دچار کرده است (۱-۳). تهدیدات و تأثیرات شدید شیوع و گسترش قریب‌الوقوع این ویروس به افزایش تعداد روزانه موارد ابتلا به مرگ‌ومیر ناشی از این بیماری جدید و هولناک در جهان، همچنین تداوم خطر برای سلامت جامعه جهانی و التزام به بستن اماکن ورزشی و قرنطینه خانگی منجر شد (۳-۵).

شیوع بیماری کرونا پس از حوزه سلامت، بیشترین تأثیر را در حوزه اقتصاد گذاشته است و به دلیل عدم اطمینان همزمان در تقاضا و زنجیره‌های تأمین، دورانی پرتلاطم و عواقب شدید اقتصادی برای کشورها از جمله ایران به همراه خواهد داشت (۶) و این امر برنامه‌ریزی برای آینده و اقدام اقتصادی را دشوار می‌کند (۷). افزایش بیکاری و نیز کاهش تقاضا در زمان بروز همه‌گیری برای برخی محصولات و خدمات خاص و معمولاً غیرضروری، سایر بخش‌های جامعه به‌ویژه صنعت ورزش را تحت تأثیر قرار می‌دهد (۸). بدان معنا که توانایی خرید جامعه کاهش می‌یابد و سبب ایجاد تأثیر ماریجی کاهش تقاضا و رکود شدید اقتصادی می‌شود (۹). میزان عرضه نیز بسته به ماهیت محصولات ارائه‌شده افزایش یا کاهش می‌یابد (۱۰). تقاضا برای محصولات فاسدشدنی ممکن است به دلیل قابلیت استفاده در طولانی مدت افزایش یابد. اما مشاغل ورزشی که مجبور به تعطیلی رویدادها یا کاهش عرضه محصولات خود شده‌اند، با تقاضای کمتری مواجه شده‌اند (۱۰).

ورزش سهم عمده‌ای در توسعه اقتصادی و اجتماعی دارد و دولت‌ها نقش آن را به‌خوبی شناخته‌اند. براساس گزارش‌ها، ارزش جهانی صنعت ورزشی سالانه ۷۵۶ میلیارد دلار تخمین زده می‌شود (۱۱-۱۴). با شیوع کووید-۱۹، چند میلیون شغل در سطح جهانی در معرض خطر قرار گرفتند. گستره این خطر علاوه بر متخصصان ورزش، گریبانگر مشاغل کوچک خرده‌فروشی وسایل ورزشی مرتبط با لیگ‌ها و رویدادها، از جمله سفر، گردشگری، کارهای زیربنایی، حمل‌ونقل، تهیه و توزیع غذا و پخش رسانه‌ای شده است (۱۵، ۱۶). علاوه بر این، ایجاد اختلال در زنجیره‌های تأمین، مشاغل ورزشی را تحت فشار قرار می‌دهد تا سیستم‌های تولید موجود خود را تغییر دهند (۱۰). برخی مشاغل ورزشی قادر به انجام به‌موقع این کار هستند، در حالی که برخی دیگر برای تنظیم فرایندهای خود، به زمان نیاز دارند یا قادر به تغییر سیستم‌های

موجود نیستند. در نتیجه، دولت‌ها مجبور شده‌اند وارد کار شوند و به صورت پرداخت‌های تکمیلی با جبران مالیات کمک مالی کنند (۱۷). این بسته‌های محرک می‌تواند تا حدی به یاری مشاغل ورزشی بشتابد تا بتوانند با عدم اطمینان مقابله و از آن گذر کنند.

ابعاد این فاجعه بزرگ و هولناک، با تصاویر بسیار ناخوشایند و تأس‌بار از ورزشگاه‌های خالی از ورزشکار و تماشاچی، یا دیدن تماشاچیان مقوایی و تعطیلی رویدادهای ورزشی و تداوم روند نزولی علاقه‌مندی به حفظ برنامه تمرینی از سوی ورزشکاران، اکنون بیشتر از گذشته برای همگان آشکار شده است (۱۱، ۱۲). با این حال، اقدامات غیردارویی (۱۸) از جمله فاصله‌گذاری اجتماعی و فیزیکی، تعطیلی مشاغل، مدارس، دانشگاه‌ها و به‌طور کلی، زندگی اجتماعی، که تنها راه‌های عملی برای پیشگیری از شیوع گسترده بیماری به‌شمار می‌روند (۱۰)، بسیاری از جنبه‌های عادی زندگی روزمره و تمرینی همه کسانی را که به‌نحوی در ورزش درگیرند، محکوم به تغییر، وقفه یا توقف کرده است (۱، ۲) و همین امر ترس از بحران اقتصادی و رکود اقتصادی ناشی از سطح بالای عدم اطمینان را برای متولیان ورزش، ورزشکاران، مربیان و صاحبان صنایع ورزشی ایجاد کرده است (۱۹).

به‌منظور حفظ سلامت ورزشکاران و سایر افراد درگیر در امر ورزش، در اقدامی جهانی عمده‌ترین رویدادهای ورزشی در سطح بین‌المللی، منطقه‌ای و ملی لغو شدند یا به تعویق افتادند؛ از مسابقات ماراتن تا مسابقات فوتبال، مسابقات قهرمانی دوومیدانی تا بازی‌های بسکتبال، هندبال تا هاکی روی یخ، راگبی، کریکت، قایقرانی، اسکی، وزنه‌برداری و کشتی و موارد دیگر (۱، ۳). المپیک و پارالمپیک، برای اولین بار در تاریخ بازی‌های مدرن به تعویق افتاد و به سال ۲۰۲۱ موکول شد (۳، ۲۰، ۲۱). هرچند تا به امروز برگزاری برخی رویدادهای بزرگ از جمله المپیک و پارالمپیک تا حدی قطعی شده است، همچنان نحوه برگزاری در حاله‌ای از ابهام است. دولت ایران نیز در راستای اقدامات پیشگیرانه قرنطینه خانگی و اجبار به کار از خانه را برای بسیاری مشاغل غیرضروری اعمال کرد. با این حال در حوزه اشتغال، بسیاری از مشاغل از دست‌رفته در اثر شیوع کرونا (مشاغل غیررسمی و کارکنان مستقل مانند مربیان، ورزشکاران، باشگاه‌داران و...) یا از بیمه برخوردار نیستند که از مزایای تخفیف در حق بیمه کارفرما برخوردار شوند یا به تسهیلات و کمک‌های مالی دولت دسترسی ندارند. در نتیجه، برنامه کمک ۵ هزار میلیارد تومانی به صندوق بیمه بیکاری از محل صندوق توسعه ملی قادر به بهبود وضعیت تعداد زیادی از مشاغل نیست. همچنین براساس قانون بیمه بیکاری، صاحبان حرف و مشاغل آزاد و بیمه‌شدگان اختیاری نیز قادر به استفاده از برنامه حمایتی مذکور نیستند (۲۲). به همین دلیل، فعالان عرصه ورزش از جمله افرادی هستند

که مشمول بسته‌های حمایتی از سوی دولت نشدند و در نتیجه بخش بزرگی از این بخش اقتصادی دچار مشکلات فراوانی شده است.

مربیگری ورزشی یکی از این مشاغل است که در خطر جدی قرار گرفته است و این شرایط در میان مربیان زن بیشتر به چشم می‌خورد. طبق آمار وزارت ورزش، تعداد ورزشکاران بیمه‌شده زن در سال برابر با ۳ میلیون و ۶۰۰ هزار نفر و ۱ میلیون و ۴۰۰ هزار نفر در سال ۱۳۹۹ بوده است. بی‌شک این جمعیت زیاد به مربیانی کارآموده در انواع رشته‌های ورزشی و در همه ساختارهای ورزش نیاز دارد. براساس آمار وزارت ورزش و جوانان، در حال حاضر، تعداد ۱۰۶۹۵۹ مربی زن در کشور آموزش دیده و تربیت شده‌اند که از این تعداد ۷۴۶ نفر آنها مدرک بین‌المللی دارند و به جمعیت زنان فعال در ورزش خدمات‌رسانی می‌کنند (۲۳). با تأثیر کووید-۱۹ بر تمام جنبه‌های جامعه و اتخاذ رفتارهای جدید اجتماعی مانند فاصله‌گذاری و انزوای شخصی، مربیان و ورزشکاران نیز مجبور به انطباق شرایط زندگی، تمرین و مسابقه خود شده‌اند (۱۲).

متعاقب اعمال قرنطینه ناشی از همه‌گیری کووید-۱۹، مربیان زن نیز مجبور به ایجاد تغییرات اساسی ساختار در تمرین‌دهی و تربیت ورزشکاران شدند (۱)، از جمله نحوه نظارت بر عملکرد ورزشی، آسیب‌دیدگی و سایر بازخوردها درباره تمرینات به‌دلیل فاصله بین مربی و ورزشکار، محدودیت در کنترل و آموزش تکنیک و مهارت با شکل مجازی، در ورزش، جایگزینی تمرینات تکنیکی با تمرینات قدرتی و آمادگی جسمانی به‌دلیل دوری مربی از ورزشکار، کاهش توانایی مربیان برای توسعه انسجام تیمی و روحیه تعلق در ورزش‌های گروهی و... (۱). در عین حال، برخی مربیان دارای فرزند یا سرپرست خانوار، در ایجاد تعادل بین کار از خانه و مراقبت از فرزند و خانواده و سایر مسئولیت‌ها با مشکلات بیشتری مواجهند و در این بین عده زیادی از آنها حتی با کاهش درآمد یا حتی از دست دادن شغل مواجه شده‌اند (۳).

با توجه با تأکید کمیته بین‌المللی المپیک، از المپیک ۲۰۱۲ لندن مبنی بر برقراری عدالت جنسیتی در ورزش قهرمانی و ساختار تشکیلاتی ورزش و تلاش در جهت تساوی تعداد ورزشکاران و مربیان زن و مرد در المپیک ۲۰۲۴ و ۲۰۲۶، توجه به حفظ و تأمین دانشی و اقتصادی مربیان زن در بسیاری از شاخص‌ها اهمیت دوچندان برای اغلب کشورهای دارای تیم‌های المپیکی پیدا کرده است (۲۴). متعاقب کووید-۱۹ نابرابری‌های جنسیتی در بسیاری از جنبه‌های زندگی زنان و دختران بیشتر احساس شده است و انعکاس آن در ورزش نیز بسیار مشهود است (۲۴). سیاست جدید کمیته بین‌المللی المپیک با عنوان «کووید-۱۹، زنان، دختران و ورزش: بهتر بسازید»، به‌وضوح نشان می‌دهد که اگر دولت‌ها، سازمان‌های

ورزشی، حامیان مالی، جامعه مدنی، ورزشکاران، رسانه‌ها و آژانس‌های سازمان ملل زنان و دختران را در مرکز توجه و تمهیدات پساکروناوی قرار ندهند و بی‌توجه از کنار نیازهای خاص آنها را در مواجهه با و برنامه‌ریزی برای دوران پس از همه‌گیری بگذرند، شکاف موجود میان ورزش زنان و مردان، دختران و پسران، در هر دو بخش پایه و نخبه بیشتر خواهد شد (۲۴).

با اینکه از تعلیق در آمدن لیگ‌ها، مسابقات، المپیک و پارالمپیک و نیز باز شدن اماکن ورزشی طبق پروتکل‌های بهداشتی ممکن است تا حدی خسارات مالی از دست‌رفته را جبران کند، اما کاهش چشمگیر منابع درآمدی باشگاه‌ها، ورزشکاران و مربیان طی چندین ماه شیوع ویروس سبب کاهش دستمزد مربیان تا ۳۰ درصد شد و با توجه به محدودیت شرکت‌کنندگان در فعالیت‌های ورزشی در هر نوبت تمرینی، این مقدار خسارت جبران‌پذیر نخواهد بود. از آنجا که اغلب مربیان زن در ایران به شکل خویش‌فرما مشغول به کارند، به نظر می‌رسد که مقدار کاهش در دستمزد در زنان در ۳ ماهه ابتدایی همه‌گیری، به مقدار چشمگیری رسید، تا حدی که حتی در برخی موارد از تأمین معیشت اولیه زندگی خود بازمانده‌اند (۱۵)، زیرا اغلب آنان توان پرداخت بیمه خویش‌فرما را ندارند و در نتیجه در دوران بیکاری مانند دوران شیوع همه‌گیری نمی‌توانند از مزایای آن بهره‌مند شوند.

این پژوهش تأثیر همه‌گیری کووید-۱۹ را بر وضعیت اقتصادی مربیان زن حرفه‌ای و همگانی بررسی می‌کند. چالش‌ها و فرصت‌های بالقوه‌ای که این وضعیت در سطح جهانی برای داوران و سیاستگذاران فراهم می‌کند، از طریق بررسی فضای کنونی ورزش در بخش زنان و مسائل بالقوه مرتبط با راه‌اندازی مجدد لیگ‌ها و مسابقات در تمام سطوح بازی مطالعه و بررسی می‌شود.

روش تحقیق

این پژوهش با طراحی کیفی صورت گرفته است. جامعه مورد بررسی مربیان رشته‌های مختلف ورزشی زن تهران بودند که در رشته‌های شنا، فوتبال، والیبال، بسکتبال، تنیس روی میز، دوومیدانی و تنیس کارت مربیگری درجه ۲ و بالاتر و همچنین بیش از ده سال سابقه مربیگری داشتند. نمونه تحقیق حاضر با رویکرد اکتشافی به صورت کیفی و در زمان انجام تحقیق و مصاحبه‌ها براساس رویکرد اشباع نظرها تعیین شد. ابزار جمع‌آوری داده‌ها مصاحبه نیمه‌ساختاریافته و پرسشنامه اطلاعات دموگرافیکی بود که محقق پس از انجام ۲۰ مصاحبه از مربیان زن که تنها درآمد آنها از مربیگری در حیطه‌های مختلف ورزشی بود، به اشباع نظری رسید. مصاحبه براساس راهنمای مصاحبه از قبل تنظیم شده صورت گرفت. تمامی

مصاحبه‌ها توسط یک مصاحبه‌گر انجام گرفت. برخی مصاحبه‌ها به صورت حضوری و با رعایت پروتکل‌های بهداشتی و برخی مصاحبه‌ها به دلیل شرایط حاکم به وسیله تلفن بود. متن مصاحبه‌ها روی کاغذ نوشته شده و در همان روز بررسی و به عنوان داده اصلی تحقیق استفاده شد. مصاحبه با هر نفر بسته به تحمل و میزان علاقه و بین ۳۰ تا ۴۵ دقیقه به طول انجامید. در ابتدای مصاحبه سؤالاتی از این دست از مشارکت‌کنندگان پرسیده شد: تأثیرات کووید-۱۹ بر ورزش چه بوده است؟ آیا این پاندمی اثری بر عملکرد آنها به عنوان مربی داشته است؟ بیشتر تأثیر پاندمی بر کدام بخش از زندگی بوده است؟ در حین مصاحبه سؤالات بیشتری پرسیده شد تا به پرسش‌های اصلی تحقیق پاسخ داده شود. پس از پایان هر مصاحبه، پژوهشگران مصاحبه‌ها را خلاصه می‌کردند و مجدد آنها را در اختیار مصاحبه‌شوندگان قرار می‌دادند تا از صحت درک مطالب مطمئن شوند. سپس تمامی مصاحبه بازخوانی و نوشته شد، خلاصه‌ها و نکات کلیدی مورد توجه قرار گرفت، تمامی مصاحبه‌ها به صورت تفسیری بررسی شد، تا مضامین اصلی و فرعی مشخص و با یکدیگر مقایسه شود، الگوها تعیین و از گروهی برای بررسی مجدد و دریافت ایده‌ها و پیشنهادها استفاده شد (۲۵). در واقع می‌توان گفت پس از هر مصاحبه اطلاعات و صحبت‌های مطرح شده از طرف مشارکت‌کنندگان به متن تبدیل شد و برخی جملات و تجربه‌های افراد به صورت هایلایت شده متمایز شد. در مرحله بعد پژوهشگران عبارت‌های مهم را دسته‌بندی و مفاهیم اصلی و فرعی را مشخص کردند. از بازنگری مشارکت‌کنندگان و یادداشت‌های میدانی برای تأیید صحت داده‌ها و کدهای استخراج شده استفاده شد. برای بازنگری متن برخی مصاحبه‌ها، کدها و طبقات استخراج شده علاوه بر محققان توسط سه نفر از اعضای هیأت علمی بررسی شد که ۸۵ درصد توافق در بین نتایج استخراج شده به دست آمد.

یافته‌ها

شرکت‌کنندگان تحقیق حاضر مربیان ورزشی زن فعال در رشته‌های مختلف و در دامنه وسیعی از رشته‌های ورزشی مانند شنا (۳ نفر)، فوتبال (۳ نفر)، والیبال (۴ نفر)، بسکتبال (۲ نفر)، تنیس روی میز (۲ نفر)، دوومیدانی (۴ نفر) و تنیس (۲ نفر) بودند. یافته‌های توصیفی تحقیق نشان داد که مدرک تحصیلی ۱۵ درصد کاردانی، ۴۵ درصد کارشناسی، ۳۵ درصد کارشناسی ارشد و ۵ درصد دکتری است. رشته تحصیلی ۶۰ درصد تربیت بدنی و ۴۰ درصد غیر تربیت بدنی است.

براساس آنچه در روش‌شناسی تحقیق مطرح شد، تعداد کل کدهای نهایی برابر با ۵۷، مضامین فرعی برابر با ۲۰ و مضامین اصلی برابر با ۷ بود. داده‌ها، مفاهیم و مضامین فرعی و اصلی در جدول ۱ آمده است.

جدول ۱. کدها، مضامین فرعی و اصلی استخراج‌شده

ردیف	کدهای مربوط به پیش از کرونا	کدهای مربوط به پس از کرونا	کدهای مشترک	مضامین فرعی	مضامین اصلی
۱	تخصیص بودجه کمتر به ورزش بانوان و دستمزدهای پایین‌تر برای مربی‌های زن در ورزش	عدم تخصیص وام، پایبند نبودن به تعهدات مطرح‌شده در اولویت نبودن ورزش زنان در برنامه دولت به دلیل افت اقتصاد	در اولویت نبودن ورزش بانوان و توجه نکردن به مربی زن در ورزش کشور	بی‌توجهی به بخش ورزش زنان در دولت م ۱، ۳، ۱۰، ۱۲	
۲	سطح پایین دانش حقوقی ورزشی و نبود شفاف‌سازی در قراردادهای مربیان ورزشی غفلت از بیمه بیکاری و بازنشستگی ورزشی برای مربیان زن، نبستن قراردادهای عادلانه با مربیان زن، فراهم نشدن زمینه‌های پیشرفت برای مربیان زن	بی‌توجهی به بیمه زنان شاغل، عدم پرداخت بیمه برای مربیان باشگاه‌ها از سوی کارفرما، نبودن قراردادهای شفاف و روشن	پایبند نبودن به تعداد قراردادهای مربیان، شفاف نبودن قراردادهای بیمه با مربیان	مشکلات بیمه‌ای م ۲، ۵، ۱۳	عدم حمایت دولت و بار اقتصادی
۳	فقدان همکاری‌های لازم از سوی کارفرمایان سالن‌های ورزشی با مربیان زن، برخوردار نبودن برخی اماکن ورزشی از امنیت لازم، اختصاص ندادن ساعت‌های مناسب برای تمرین بانوان	لغو قراردادها یکطرفه، عدم الزام مالکان به تعویق پرداختی اجاره‌بها، ناتوانی در پرداختی‌های قراردادهای بلندمدت	عدم همکاری مالکان با مربیان زن	عدم تعهد و پایبندی باشگاه‌ها و مالکان به قراردادهای نوشته‌شده م ۱، ۲، ۴، ۸، ۱۱، ۱۲	

کاهش مشتریان ورزشی	کاهش تعداد مراجعه‌کنندگان به باشگاه‌ها	قرنطینه و بستن باشگاه‌های ورزشی، کاهش پذیرش مشتری به دلیل رعایت پروتکل‌های بهداشتی	قرار ندادن امکانات و تجهیزات مناسب در اختیار مربیان زن، عدم تخصیص سانس‌های مناسب	۴
م ۲، ۸، ۹، ۱۰، ۱۸				
موانع ایجاد کسب و کارهای آنلاین و کسب درآمد	پیدا کردن راه‌های جدید جهت درآمدزایی، تشدید مشکلات باشگاه‌داران جهت پرداخت مالیات	جایگزینی حرفه اصلی مربیگری رشته‌های ورزشی با فعالیت‌های مجازی افزایش فعالیت‌های مجازی در صفحات چون اینستاگرام، ایجاد راهکارهای جدید در جهت افزایش فالور، عدم حمایت دولت از باشگاه‌های کوچک ورزشی به‌عنوان واحدهای خدماتی کوچک	مشکلات مالیاتی برای باشگاه داران، رو آوردن به فضاهای مجازی به‌منظور تبلیغات ارزان‌تر	۵
کاهش فعالیت برخی کسب و کارهای خرد و کارآفرینانه				
بی‌توجهی به بخش تولید سلامت در راستای برنامه حمایت از رونق کسب و کار	نیاز به حمایت بیشتر دولت از باشگاه‌داران بعد از پاندمی کرونا	گذاشتن شروط به‌منظور حمایت از باشگاه‌های کوچک ورزشی پایبند نبودن دولت به تعهداتی که در قبال باشگاه‌داران مطرح کرده‌اند	عدم حمایت دولت از باشگاه‌های کوچک ورزشی به‌عنوان واحدهای خدماتی کوچک	۶
م ۲، ۹، ۱۰، ۱۲				
کاهش فعالیت باشگاه‌های ورزشی و غیرضروری دانستن	تورم اقتصادی که با پیدایش کرونا بیشتر گردید	اجاره‌بها زیاد، شوک به تقاضای کالاها و خدمات، کاهش استفاده	افزایش قیمت‌های اجاره‌بها در اثر تورم اقتصادی، بالا رفتن هزینه‌های نگهداری	۷

فعالیت‌های باشگاه‌های ورزشی از سوی دولت	از خدمات غیرضروری در جامعه	وسایل، افزایش نرخ ثبت‌نام باشگاه‌های ورزشی		م ۱، ۲، ۳، ۵، ۹
اطمینان نداشتن به آینده	نبودن حمایتی‌های مردمی	نبود کمپین‌های کمک معیشتی برای مربیان و خانواده‌هایشان، ترس از آینده‌ای نامعلوم در اثر بیماری کووید-۱۹	نارضایتی از میزان دستمزد یا حق‌الزحمه مربیگری، جبران نشدن خدمات مربیان به شیوه‌ای مناسب	۸
عدم اعتماد اجتماعی	پررنگ‌تر شدن مشکل در اثر بیماری کرونا	توجه بیشتر رسانه‌ها به مشکلات پیش روی ورزشکاران و نادیده‌انگاری مربیان، پخش نشدن مسابقات زنان	نادیده گرفتن ورزش بانوان، نداشتن حق پخش برای ورزش بانوان	۹
کاهش تعداد حامیان	پررنگ‌تر شدن مشکل در اثر بیماری کرونا	نبود صرفه اقتصادی برای حامیان مالی به ویژه در بخش بانوان، کنسل شدن مسابقات داخلی و ملی و بین‌المللی	عدم پخش رسانه‌ای و به تبع کاهش حامیان مالی، نبودن قانون در جهت حمایت از ورزش بانوان	۱۰
کاهش ارتباط با رسانه	پررنگ‌تر شدن مشکل در اثر بیماری کرونا	تعطیلی مسابقات باشگاه‌های آسیا و جهان، کم‌توجهی رسانه‌ها به ورزش زنان، نداشتن فرصت برای مطرح شدن	نداشتن حق پخش در ورزش بانوان	۱۲

افت سهام و ارزش بسیاری از اسپانسرها در اثر بیماری کوید- ۱۹	پررنگ‌تر شدن مشکل در اثر بیماری کرونا	کاهش ارزش و سهام بسیاری از شرکت‌ها، افت سهام در بورس، ضربات اقتصادی در اثر تحریم‌ها و همچنین همه‌گیر شدن بیماری کووید- ۱۹	تحریم‌های اقتصادی اثر بارزی بر روی سهام باشگاه‌ها، بورس و... گذاشته است	۱۳
مشکلات در رعایت پروتکل‌های بهداشتی	پیدایش مشکل در دوران کرونا	الزام به رعایت پروتکل‌های بهداشتی، هزینه سنگین خریداری اقلام بهداشتی برای هر مسابقه و رعایت موازین، وسواس در رعایت بیش از اندازه و پرداخت هزینه‌ای بیشتر	-	۱۴
تبعات ابتلا و مرگ‌ومیر کووید-۱۹ بر شرایط اقتصادی	فویبای کرونا	ترس از بیمار شدن و ناتوانی در مراقبت از افراد سالمند، دارای بیماری‌های زمینه‌ای یا گروه افراد پرخطر، ترس از انتقال ویروس به افراد سالمند، دارای بیماری‌های زمینه‌ای یا گروه افراد پرخطر، مسئولیت بیشتر زنان در مراقبت از افراد	-	۱۵

		آسیب‌پذیرتر در خانواده			
		افزایش مصرف اینترنت در تمام کشور، آماده نبودن زیرساخت‌های لازم در این زمینه، بار ترافیکی بسیار زیاد، قطع و وصلی‌های مکرر، افزایش هزینه‌های شرکت‌های دولتی و خصوصی به‌صورت پنهان، دسترسی نداشتن خیلی از کاربران به اینترنت، ترس از فضاهای مجازی، عدم برقراری ارتباط مناسب			
		افزایش مصرف اینترنت و صرف هزینه‌های بسیار زیاد در این زمینه، بار ترافیکی بسیار زیاد، قطع و وصلی‌های مکرر، افزایش هزینه‌های شرکت‌های دولتی و خصوصی به‌صورت پنهان، دسترسی نداشتن خیلی از کاربران به اینترنت، ترس از فضاهای مجازی، عدم برقراری ارتباط مناسب			
		پرننگ‌تر شدن مشکل در دوران کرونا با توجه به استفاده بیش از انتظار جامعه از فضاهای مجازی			
		زمینه، نبود زیرساخت‌های مناسب، عدم کارایی و اثربخشی برنامه‌های تمرینی و آموزشی			
مشکلات اینترنتی و هزینه‌های زیرساختی		مشکلات اینترنتی و هزینه‌های زیرساختی		۱۶	
		۳،۵۱۰،۲۰ م		گرانی مصرف اینترنت	

مقوله ۱: عدم حمایت دولت و بار اقتصادی

شاید مهم‌ترین و بزرگ‌ترین دغدغه مربیان ورزشی زن، عدم حمایت دولت یا ارگان‌های دولتی و عدم تخصیص وام برای این گروه از شاغلان بود. مریم، یکی از مربیان، اظهار داشت: «گویی ما در این جامعه هیچ سهمی نداریم. خیلی از باشگاه‌ها بدون دلیل قرارداد و بیمه ما را قطع کردند».

سارا نیز عنوان کرد: «دولت اعلام کرد به برخی از مشاغل خصوصی وام و یا بسته حمایتی می‌دهد اما علی‌رغم پیگیری‌های بسیار این وام شامل حال مربیان ورزشی نگردید». وی اشاره کرد که «هیچ قانون حمایتی از مربیان به‌ویژه زنان وجود ندارد. اگر هم قانونی وجود داشته باشد، هیچ ضمانت اجرایی ندارد».

مریم، مربی تنیس یکی از باشگاه‌های تهران می‌گوید: «در چند ماه ابتدایی شیوع همه‌گیری، درآمد ما به صفر رسید و با توجه به اینکه تخفیفی در مهلت پرداخت اجاره برای ما مربیان در نظر گرفته نشد، مجبور شدیم از پس‌اندازمان برای تأمین مفاد قرارداد مکان مصرف کنیم. متأسفانه، تمهیدات جدی از سوی دولت برای الزام مالکین به تعویق پرداختی اجاره‌بها نیز صورت نگرفت».

فاطمه مربی فوتبال ابراز داشت: «تعداد بازیکنان به شدت کاهش یافته است. پیش از همه‌گیری در هر سانس ۴۰-۵۰ نفر ثبت‌نامی داشتیم. با توجه به لزوم رعایت پروتکل‌های بهداشتی، این تعداد به حداکثر ۱۵ نفر در هر سانس کاهش پیدا کرده است و برای پرداخت هزینه‌های جاری باشگاه، مجبور به افزایش تعداد سانس‌ها شدیم. با این حال، اوج‌گیری هرازگاه میزان شیوع و بسته شدن اماکن ورزشی مشکل را نه تنها حل نکرد، بلکه بیشتر هم کرده است. دولت هم پولی برای پرداخت سرانه به باشگاه‌ها ندارد».

دولت هیچ برنامه‌ای برای حمایت از بخش خصوصی در ورزش ندارد و در این بین زنان جزء قشر آسیب‌پذیرند. شاید بتوان گفت که بخش خصوصی تنها یک تئوری در ورزش کشور به‌ویژه در بخش بانوان باشد.

امروزه تشکیل و تقویت انجمن‌های صنفی از نشانه‌های توسعه اجتماعی و سیاسی در یک جامعه است. در چنین جوامعی قدرت از حالت تمرکز خارج شده و به‌آرامی در سازمان‌ها و نهادهای مردمی توزیع می‌شود. اتحادیه‌های صنفی نیز نقش یکی از این سازمان‌ها را بازی خواهد کرد. از مزایای چنین تشکلهایی برای مربیان این است که در شرایط بحران مانند همه‌گیری امکان استیفای حقوق صنفی و خواسته‌های مشروع اعضا وجود دارد و نیازها و مشکلات و اولویت‌های اعضا به شکل نظام‌مند مشخص می‌شود و به استماع افراد ذی‌ربط می‌رسد و برنامه‌ریزی برای تأمین نیازها و رفع مشکلات افراد زیرمجموعه منسجم‌تر صورت می‌گیرد و درخواست برای جمع‌آوری کمک‌های مردمی نیز از مجاری مشخص و قانونی قابل اجرا خواهد بود.

مقوله ۴: کاهش فعالیت برخی کسب‌وکارهای خرد و کارآفرینانه

دومین مقوله، کاهش فعالیت کسب‌وکارهای خرد و کارآفرینانه و موضوعی قابل چالش بین مربیان ورزشی زن بود. یکی از مهم‌ترین چالش‌های کسب‌وکارهای کوچک و نوآفرین، دسترسی به پول نقد است. اداره هر کسب‌وکار تلاشی مخاطره‌آمیز است. با این حال، مشاغل کوچک بسیار آسیب‌پذیرند. فقط نیمی از مشاغل کوچک بیش از پنج سال عمر می‌کنند. هزینه‌های هر کسب‌وکار مانند اجاره، حقوق و دستمزد و خدمات شهری به‌خصوص در سال‌های اولیه، نقدینگی زیادی نیاز دارد. به این امر فقدان درآمد حاصل

از کاهش سرعت خدمات و مزایای تازه مورد نیاز ناشی از بیماری همه‌گیر را باید اضافه کرد. در این شرایط کارآفرینان تحت فشار زیادی قرار خواهند گرفت.

شوک کرونا از طرفی شوک به عرصه نیروی کار (به‌دلیل سیاست‌های قرنطینه خانگی برای کنترل شیوع بیماری) و از طرفی شوک به تقاضای کالاها و خدمات (کاهش تقاضا و به تعویق افتادن خریدهای غیرضروری و جابه‌جایی تقاضا بین صنایع مختلف) است.

در بحران کرونا بخش عرضه و تقاضا هر دو آسیب می‌بینند. کاهش ارائه خدماتی که در خانواده جزو خدمات اساسی محسوب نمی‌شود و افزایش درخواست برخی خدمات به‌صورت همزمان مشاهده می‌شوند. بخش عرضه با کاهش توان زنجیره تأمین نیازهای اساسی، تعطیلی باشگاه‌ها، کاهش فروش، کاهش بهره‌وری و در بخش تقاضا با تغییر رفتار خرید مشتریان مواجه است. تعطیلی کسب‌وکارها، به تعدیل نیروی کار، کاهش درآمد افراد و کاهش تقاضا منجر می‌شود. از طرف دیگر، نداشتن اطمینان به آینده، خانواده‌ها را به پس‌انداز بیشتر و به تعویق انداختن خرید اقلام غیرضروری تشویق می‌کند. همین مسئله کاهش تقاضای کل بیشتری را موجب می‌شود.

بسیاری از شرکت‌کنندگان معتقد بودند که ما از رشته‌های اصلی خود دور شدیم و به فعالیت‌های فیتنس و بدنسازی روی آوردیم که با شیوه‌های خلاقانه و آنلاین اجرایش می‌شد. اگرچه برخی از این رویکردها درآمدزا بود، ولی کاملاً به شکل موقت به کسب درآمد منجر شد.

توجه به وجود حدود ۲۸۰۰۰ باشگاه ورزشی در کشور که بخش اعظم آن را باشگاه‌های خصوصی تشکیل می‌دهند، هم‌اکنون کسب‌وکار و امرار معاش قریب به ۱۰۰ هزار مربی، کمک‌مربی، مدیر سالن و کارکنان خدماتی و... به‌دلیل تعطیلی و عدم تحقق شهریه‌های دریافتی به خطر افتاده است و در بخش باشگاه‌های حرفه‌ای، خطر لغو یا تعدیل قرارداد با اسپانسرها و مربوط آن تعدیل قرارداد بازیکنان نیز وجود دارد. دیگر زنان جامعه نیز به‌دلیل از دست دادن شغل خود، هزینه‌های جانبی همچون ورزش کردن را کنار گذاشتند.

بیشتر باشگاه‌داران، مکان‌های اجاره‌ای دارند یا برای تجهیز باشگاه‌هایشان از وام استفاده کرده بودند. شاید بتوان گفت بیش از ۹۰ درصد آنها تنها شغلشان باشگاه‌داری بود و خرج خانواده‌شان را از همین راه تأمین می‌کردند. بسیاری از باشگاه‌ها به‌دلیل افزایش اجاره‌بها تعطیل شدند. گران بودن رعایت پروتکل‌های بهداشتی نیز دلیلی بر کاهش انجام فعالیت باشگاه‌ها و کاهش مراجعان شد.

مقوله ۳: عدم اعتماد اجتماعی

ایجاد اعتماد اجتماعی آنی و مقطعی نیست و نیازمند زمان و درک مشترک گروه‌های اجتماعی از انتخاب‌های جمعی است. همچنین اگر بخواهیم از منظر جامعه‌شناختی و کنش عقلانی به رابطه بحران کرونا و اعتماد اجتماعی بپردازیم، باید بحران کرونا را پدیده‌ای اجتماعی قلمداد کنیم که توانسته در برخی کنش‌های متقابل انسانی تغییر ایجاد کند و متعاقباً واقعیت‌های اجتماعی را تحت تأثیر قرار دهد. در نگاه کنش عقلانی جیمز کلمن اعتماد را نوعی انتظار می‌داند که توسط انسان‌ها براساس سود و زیان محاسبه می‌شود.

نداشتن اطمینان به آینده، جامعه را به پس‌انداز بیشتر و به تعویق انداختن خرید اقلام و خدمات غیرضروری تشویق می‌کند. همین مسئله کاهش تقاضای کل بیشتری را موجب می‌شود، بنابراین برخی افراد جامعه بیکار می‌شوند و بیکاری، فقیرتر شدن و بدهی بیشتر را به همراه دارد. همچنین تغییر نگرش‌های جامعه بر فروش و مدل کسب‌وکارها تأثیر منفی دارد. تغییر سبک زندگی و نگرش آحاد جامعه از پیامدهای عدم اعتماد اجتماعی بود. با توجه به آسیب‌های جبران‌ناپذیر همه‌گیری به اقتصاد خانواده‌ها، تعداد خانواده‌هایی که پیش از این فرزندان خود را در کلاس‌های ورزشی متعدد ثبت‌نام می‌کردند، کاهش یافته است و والدین ترجیح می‌دهند هزینه‌ها صرف آموزش‌های درسی مجازی شوند.

زهره، مربی والیبال از ناتوانی خانواده‌ها برای تأمین هزینه‌های ورزشی می‌گوید: «تأمین هزینه‌های باشگاه و مربیان تمام از محل پول خانواده‌هاست و در شرایط کنونی خانواده‌ها خرج و برجشان با هم جور در نمی‌آید و لذا ورزش را در طبقه هزینه‌های غیرضروری قرار می‌دهند».

بنابراین می‌توان گفت که درآمدهای این باشگاه‌ها نیز کاهش یافت. یافتن مشتری و حفظ و نگهداری مشتریان قبلی دغدغه دیگری است که در شرایط حاضر خیلی از مربیان شاغل به‌صورت خصوصی با آن دست و پنجه نرم می‌کنند.

مقوله ۴: تبعات ابتلا و مرگ‌ومیر بر شرایط اقتصادی

با افزایش روزانه تعداد افراد مبتلا به کووید-۱۹ و سرعت انتشار آن، و نیز گزارش‌ها از آسیب‌های جدی این بیماری به ارگان‌های مهم بدن از جمله قلب، دستگاه تنفس، کبد، کلیه‌ها و... نگرانی افراد و به‌ویژه ورزشکاران از ابتلا بیماری امری طبیعی است.

سازمان بهداشت جهانی راه اصلی انتشار این بیماری را انتشار قطره‌های تنفسی از طریق سرفه، فریاد زدن، آواز خواندن و حتی حرف زدن فرد مبتلا عنوان کرده است، و تنها راه مؤثر برای پیشگیری از پخش

ویروس را استفاده از ماسک یا فاصله اجتماعی می‌داند. همین امر حضور ورزشکاران را در فواصل نزدیک به هم، به‌ویژه در ورزش‌های تیمی بسیار مشکل‌آفرین کرده است. بسیاری از رشته‌های ورزشی برای جلوگیری از رخ دادن اتفاقی تلخ، تمریناتشان را به‌ویژه در بخش بانوان تعطیل کرده‌اند، زیرا باور دارند که زنان از لحاظ بدنی آسیب‌پذیرترند؛ به‌ویژه اینکه در تابستان، که فصل درآمدزایی بسیاری از مربیان ورزشی به‌حساب می‌آید و اغلب در یک سالن چند کلاس به‌طور همزمان برگزار می‌شود، تمام برنامه‌ها تعطیل شد، زیرا خانواده‌ها سلامت فرزندانشان را در اولویت قرار داده‌اند و حاضر نیستند فرزندشان در این کلاس‌ها شرکت کند.

در همین زمینه بسیاری از مربیان، به‌ویژه آنان که وظیفه نگهداری از والدین سالمند یا مراقبت از افراد دارای بیماری‌های خاص را دارند، تمایلی به برگزاری کلاس‌های حضوری نشان نمی‌دهند. بالا رفتن بی‌سابقه هزینه‌های درمان نیز یکی دیگر از دلایلی است که مربیان ترجیح می‌دهند با تعطیلی کلاس‌ها و فعالیت‌های خود و خانواده، از آن پرهیز کنند.

زهره که مربی دوومیدانی است می‌گوید: «مادر سالمندم تنها زندگی می‌کند و در این شرایط ترجیح می‌دهم که برای هیچ‌یک از امور از خانه خارج نشود و همه کارهای او را من انجام می‌دهم. به همین دلیل، مجبور هستم تا حد امکان از برخورد مستقیم با سایر افراد دوری کنم تا مبادا ناقل ویروس برای وی باشم».

نیلوفر از مربیان بسکتبال تهران ابراز داشت: «یکی از همکارانم به این بیماری مبتلا و پس از چند روز در بیمارستان فوت شد. با اینکه تأمین هزینه‌ها در حال حاضر بسیار مشکل شده است، اما گاهی باید بین مرگ و زندگی یکی را انتخاب کرد. به همین دلیل، من فعلاً سعی می‌کنم در وهله اول خود و شاگردانم زنده بمانیم. اما شرایط اقتصادی فعلی ما را در تنگنای شدید قرار داده است».

چندین تن از مربیان نیز به این مهم اشاره کردند که بیمه درمانی فعلی آنها پاسخگوی هزینه‌های ابتلای احتمالی به کووید-۱۹ و بستری شدن در بیمارستان نیست. بنابراین، برای فرار از این هزینه‌های سنگین، ترجیح می‌دهند در خانه بمانند و در صورت امکان از خانه کسب درآمد کنند.

مقوله ۵- کاهش تعداد اسپانسرها

رشته‌های ورزشی به‌ویژه رشته‌های ورزشی گروهی، اغلب در فضای سر بسته انجام می‌گیرند. هزینه اجرای پروتکل‌های بهداشتی و ضد عفونی اماکن ورزشی و نیز هزینه تست کووید-۱۹ برای تمامی

شرکت‌کنندگان در رویدادهای ورزشی بالاست. با توجه به عدم برگزاری یا لغو بسیاری از مسابقات، و عدم اشتیاق ورزشکاران برای ادامه تمرینات، تعداد اسپانسرهای ورزشی به شدت کاهش یافته است. درآمد بسیاری از ورزشکاران و مربیان از طریق عقد قرارداد با این اسپانسرها و دریافت دستمزد برای شرکت در مسابقات تأمین می‌شود. با توجه به اینکه اغلب قراردادهای فصلی یا یکساله و اغلب در اواسط تابستان برای دو فصل رقابتی پاییز و زمستان منعقد می‌شوند، این افراد با کاهش یا قطع درآمد مواجه شده‌اند. البته برخی فدراسیون‌ها، مانند دوومیدانی و والیبال، توانستند با رایزنی با وزارت ورزش مجوز برگزاری مسابقات را اخذ کنند و در نتیجه استقبال اغلب اسپانسرها به قوت خود باقی ماند. اما در سایر رشته‌ها، ورزشکاران و مربیان فرصت‌های درآمدزایی خود را به کل از دست دادند.

یکی از مربیان تنیس روی میز می‌گوید: «به دلیل مختصر بودن پوشش رسانه‌ای ورزش زنان به‌ویژه عدم امکان پخش تلویزیونی، جذب اسپانسر برای بانوان کاری بسیار طاقت‌فرساست و جلب رضایت آنها برای تحت پوشش قرار گرفتن ورزشی زنان اغلب به ساعت‌ها مذاکره نیاز دارد که گاهی نیز بی‌نتیجه خواهد ماند. حال با این شرایط پندمی که منجر به لغو بسیاری از مسابقات تقویم سال ۱۳۹۹ شده است، اغلب اسپانسرها عقب‌نشسته‌اند یا آنها نیز به دلیل مشکلات مالی ناشی از بیماری توان پذیرش تیمی را ندارند. همین امر منجر به نگرانی‌های فراوان برای مربیان فعال در لیگ‌های ورزشی را همراه داشته است، زیرا در واقع منبع اصلی درآمد به کل قطع گردیده است».

مقوله ۶: مشکلات اینترنتی و هزینه‌های زیرساختی

میزان مصرف اینترنت در ماه‌های ابتدایی کووید و در شرایط قرنطینه به بالاترین رکورد مصرف در جهان رسید و این روند در ماه‌های بعد، و با مجازی شدن مدارس و دانشگاه‌ها و اغلب کسب‌وکارها نیز رو به افزایش (۴۰-۵۰ درصد) گذاشت. شیوع ویروس کرونا در کشور، خسارت بسیاری به خیلی از کسب‌وکارها به‌ویژه در حیطه ورزش وارد کرد، به‌نوعی که خیلی از باشگاه‌ها به تعطیلی کشیده شد و جای خود را به فضاهای مجازی داد. از سوی دیگر، خیلی از افراد حاضر در جامعه در این دوره بیماری با مشکلاتی مانند سرعت نامطلوب اینترنت، هزینه بالای ترافیک، آشنا نبودن با چگونگی راه‌اندازی نرم‌افزارهای آموزشی و دسترسی به مربی مواجه شدند و همین عوامل ادامه روند کار و مربیگری را در این زمینه با مشکل روبه‌رو ساخت. مربیان نیز به‌ناچار کلاس‌ها و تمرینات خود را به صفحات مجازی انتقال دادند. با توجه به شرایط تحریم در ایران و افزایش تعرفه‌ها، و نیز کاهش ثبت‌نام در کلاس‌های ورزشی و پایین آمدن شهریه ثبت‌نام مجازی، هزینه‌های بالاسری مربیان نیز افزایش یافت. در عین حال، برخی

مربیان مجبور به خرید گوشی‌های همراه به‌روزتر شدند که بتوانند از امکانات دنیای مجازی بیشتر و بهتر استفاده کنند که با توجه به افزایش قیمت‌های گوشی‌های همراه به میزان بیش از اندازه در دوران کووید، بخشی از درآمدهای مربیان صرف تهیه زیرساخت‌های نرمال جدید شد، که فشار اقتصادی بیشتری را بر این قشر از جامعه فزونی بخشید. این مسئله به‌خصوص در افراد مسن که آشنایی زیادی با فضاهای مجازی و کار با خیلی از نرم افزارها را نداشتند، سخت‌تر کرد و مربیان خیلی از مراجعه‌کنندگان خود را از دست دادند. به نظر یکی از شرکت‌کنندگان، ورود به فضای مجازی نیازمند امکانات لازم از جمله پهنای باند گسترده، نرم‌افزارها و اینترنت خوب است؛ در صورتی که در فضای فعلی جامعه ما، به دلیل قطع و وصل شدن میکروفون و اینترنت، کار برخط کارایی لازم را برای ما ندارد.

بحث و نتیجه‌گیری

بحران کووید-۱۹ طی چندین ماه از آغاز سال ۲۰۲۰ به‌سرعت در سراسر جهان گسترش یافته است، به شکلی که طبق اعلام سازمان جهانی بهداشت، از هر ۱۰ نفر یک نفر ممکن است به این بیماری مبتلا شود. بسیاری از کشورها از جمله ایران برای مدت نامشخص و در مقاطع مختلف در حالت قرنطینه قرار گرفتند. در کسب‌وکارهایی که امکان کار از راه دور وجود داشته باشد، افراد از خانه کار می‌کنند؛ برخی دیگر که این امکان برایشان مهیا نیست، اصلاً کار نمی‌کنند. سفر، رویدادهای ورزشی و برنامه‌های تفریحی، رفتن به رستوران یا کافه‌ها، مراکز خرید و موزه‌ها و به‌طور کل فضاهای عمومی ممنوع یا محدود شده‌اند. نتایج تحقیقات جهانی نشان می‌دهد که به‌طور متوسط، هر ماه از دوام قرنطینه به‌طور متوسط حدود ۲.۵ درصد تا ۸ درصد به تولید ناخالص ملی در سطح جهان آسیب وارد می‌کند (۴). این محدودیت‌های گریزناپذیر همه بخش‌ها را تحت تأثیر قرار خواهند داد (۴). شواهدی وجود دارد که توان مالی مصرف‌کنندگان اغلب جوامع برای پرداخت هزینه‌های اختیاری به‌شدت نزول کرده است (۴، ۱۰). با این حال، داده‌ها حاکی از آن است که عواقب کووید-۱۹ به‌طور مساوی در همه بخش‌های اقتصاد توزیع نخواهد شد (۴). بسته شدن مؤسسات آموزشی در سراسر جهان به‌دلیل همه‌گیری کرونا، بخش آموزشی ورزش را تحت تأثیر قرار داده است که دامنه گسترده‌ای از ذی‌نفعان، وزارتخانه‌های ملی و مقامات محلی، مؤسسات آموزش دولتی و خصوصی، سازمان‌های ورزشی و ورزشکاران، سازمان‌های غیردولتی را شامل می‌شود. اگرچه جامعه آموزشی و تربیتی ورزش، تحت تأثیر بحران فعلی قرار گرفته است، می‌تواند نقش مهمی در پیدا کردن راه‌حل‌های مقابله با بحران کرونا داشته باشد (بخش یکپارچگی اجتماعی و

اقتصادی). کسب و کارهای خدماتی بیش از سایرین تحت تأثیر منفی قرار گرفته‌اند و مشاغل بیشتری در معرض خطر قرار دارند (۴).

تأثیرات اجتماعی - روانی ویروس کرونا بر جهان بسیار جبران‌ناپذیر است و علاوه بر ضررهای اقتصادی، در صنعت ورزش، رسیدگی به شرایط روانی و اجتماعی افراد از اهمیتی دوچندان برخوردار است. در بحران کرونا بخش عرضه و تقاضا هر دو آسیب می‌بینند. کاهش ارائه خدماتی که در خانواده جزو خدمات اساسی محسوب نمی‌شود و افزایش درخواست برخی خدمات به صورت همزمان مشاهده می‌شوند. بخش عرضه با کاهش توان زنجیره تأمین نیازهای اساسی، تعطیلی باشگاه‌ها، کاهش مراجعه مشتریان به باشگاه‌ها و کاهش بهره‌وری و در بخش تقاضا با تغییر رفتار خرید مشتریان مواجه است. تعطیلی کسب و کارها، به تعدیل نیروی کار، کاهش درآمد افراد و کاهش تقاضا منجر می‌شود. از طرف دیگر، نداشتن اطمینان به آینده، خانواده‌ها را به پس‌انداز بیشتر و به تعویق انداختن خرید اقلام غیر ضروری تشویق می‌کند. همین امر کاهش تقاضای کل بیشتری را موجب می‌شود. به همین منظور تحقیق حاضر در پی یافتن چالش‌های پیش روی مربیان زن در ایران با استفاده از مصاحبه بود. همان‌طور که نتایج نشان داد، پنج چالش مهم مربیان ورزشی زن عبارت است از عدم حمایت دولت و ارگان‌های دولتی و بار اقتصادی ناشی از آن، کاهش فعالیت کسب و کارهای خرد و کارآفرینانه ورزشی، عدم اعتماد اجتماعی، تبعات ابتلا و مرگ و میر بر شرایط اقتصادی و کاهش حامیان مالی.

اولین و مهم‌ترین چالش مربیان زن، عدم حمایت دولت و ارگان‌های دولتی از مربیان زن بود. شیوع بیماری کرونا در جهان نقش دولت‌ها در حمایت از اقتصاد را بسیار برجسته کرد، اما با توجه به محدودیت منابع، حمایت‌ها باید به گونه‌ای باشد تا بیشترین اثر را در کنترل ضررهای اقتصادی به همراه داشته باشد. از این رو نیاز به حمایت‌های مالی دولت و حتی بخش خصوصی در راستای کاهش آسیب‌های اقتصادی ناشی از کرونا به مربیان و باشگاه‌ها بیشتر احساس می‌شود و باید گام‌های عملیاتی در این خصوص برداشته شود. اما تمامی مربیان به این مسئله تأکید کردند که دولت و ارگان‌های دولتی تنها فرضیاتی را مطرح کردند و هیچ‌کدام از آنها اجرا و عملیاتی نشد. بیمه بیکاری کرونا یکی از راهکارهای دولت برای حمایت از معیشت مردم در دوره شیوع این بیماری به‌شمار می‌رود، اما شروط استفاده از این راهکارها به شکلی بود که شامل حال مربیان نمی‌شد.

طبق مصوبه دولت برای حمایت از مستأجران در دوره شیوع کرونا هیچ مالکی حق افزایش نرخ اجاره بیشتر از ۲۵ درصد در تهران و ۲۰ درصد در سایر شهرها را ندارد. مصوبه مهم‌تر این است که تمام قراردادهای

تا یک سال با همین میزان افزایش قیمت تمدید می‌شوند و موجر حق فسخ را ندارد، مگر به چند دلیل محدود. مصوبه دولت اگرچه خیلی شفاف و واضح مطرح شد، بسیاری از مربیان بزرگ‌ترین چالش اصلی خود را در ارتباط اجاره‌بها و تمدید قرارداد می‌دانستند (۲۶).

دومین چالش کاهش فعالیت کسب‌وکارهای خرد و کارآفرینانه ورزشی بود. کنترل شیوع کرونا نیازمند کم شدن ارتباطات انسانی غیرضروری با هدف قطع زنجیره شیوع کروناست که به کاهش بسیاری از فعالیت‌های اقتصادی منجر شد و هزینه‌های اقتصادی را به دهک‌های مختلف درآمدی تحمیل کرد. از یک سو، شوک کرونا، به دلیل سیاست‌های قرنطینه‌خانی برای کنترل شیوع بیماری، یک شوک به عرضه نیروی کار و نیز تقاضای کالاها و خدمات کاهش تقاضا و به تعویق افتادن خریدهای غیرضروری و جابه‌جایی تقاضا بین صنایع مختلف است. از سوی دیگر، در تأمین مواد اولیه تولید نیز مشکلاتی ایجاد شده است. شوک عرضه، شوک تقاضا را به همراه خواهد داشت. تعطیلی کسب‌وکارها، به تعدیل نیروی کار، کاهش درآمد افراد و کاهش تقاضا منجر می‌شود. در عین حال، عدم اطمینان به آینده، خانواده‌ها را به پس‌انداز بیشتر و به تعویق انداختن خرید اقلام غیرضروری تشویق می‌کند. همین مسئله کاهش تقاضای کل بیشتری را موجب می‌شود.

یکی از موضوعات مهم بحث اختلال در زنجیره تأمین می‌باشد و این امر در صنعت ورزش و مربیگری نیز بسیار اثرگذار بود. از دیدگاه مربیان افزایش تورم، گران بودن رعایت پروتکل‌های بهداشتی، تغییر نگرش مشتریان، تعدیل نیرو، کاهش نقدینگی بسیاری از کسب‌وکارها به دلیل کاهش درآمد و عدم دریافت مطالبات، ناکارآمد بودن روش‌های فعلی در حل چالش‌ها و نیاز به راهکارهای خلاقانه و کارآفرینانه و جدید خود بخشی از این چالش بود. شاید بتوان گفت که همه‌گیری سریع جهانی این بیماری و انتشار دائمی اخبار و گزارش‌های مختلف در خصوص آن طی ماه‌های انتشار ویروس در کشور بر عدم قطعیت و نحوه مقابله با آن افزوده است. عدم اطمینان بخش مهمی از هر کسب‌وکار ورزشی تلقی می‌شود. هنگامی که تغییرات به صورت سریع و پیش‌بینی‌نشده رخ می‌دهد، اطلاعات ناکافی و غیرشفاف است و تفاوت نگرش افراد در نوع واکنش آنها اثر می‌گذارد. مربیانی که تحمل ابهام بالایی دارند، به طور معمول درک مناسبی از رویدادها دارند و برعکس وجود تحمل ابهام پایین، کارآمدی مربیانی را در رویارویی با چالش‌ها به شدت کاهش می‌دهد (۲۳). از این رو گام دوم پس از پذیرش واقعیت این است که مربیان ورزشی زن تحمل ابهام خود را ارتقا دهند و خود را از آماج اخبار منفی و گمانه‌های متعدد رهایی بخشند. بی‌شک این اقدام مؤثر، امنیت روانی آنان را در مواجهه با بحران کرونا بهبود خواهد بخشید. از این رو آنان نیازمند اقدامات

کارآفرینانه برای یافتن منابع جدید، ارتباطات بهتر با مشتریان، ورود به حوزه‌های جدیدترند. در دوره پسا کرونا با تغییر نگرش‌ها و سبک زندگی مشتریان مواجه خواهیم شد که بر منطق مدل‌های کسب‌وکار و ارزش پیشنهادی تأثیر خواهند داشت.

سومین چالش عدم اعتماد اجتماعی است. بسیاری از مربیان اظهار داشتند که شرایط حاضر به ایجاد ترس و دلهره خانواده‌ها برای سلامتی و همچنین توانایی امرار معاش در آینده منجر شده است. آنان معتقد بودند که بسیاری از مشتریان دیگر نمی‌توانستند آن اعتماد قبلی را به باشگاه یا مربی خود داشته باشند. شاید پدیده اضطراب کرونا را بتوان دلیل اصلی این رفتارها دانست که خود از عوامل اصلی اثرگذار بر اقتصاد این صنعت و مسبب به تعویق انداختن خرید اقلام غیر ضروری، تغییر نگرش مصرف‌کنندگان و سبک زندگی در بلندمدت، کاهش اعتماد مصرف‌کنندگان و مشتریان به کسب‌وکارها به دلیل هشدارهای پیشگیرانه سلامتی، کاهش تقاضا و به تعویق افتادن خریدهای کمتر ضروری و تعمیق رکود است.

چهارمین چالش تبعات ابتلا و مرگ‌ومیر بر شرایط اقتصادی است. با توجه به محدودیت‌های ارتباطی میان افراد جامعه به سبب شیوع کووید-۱۹، بسیاری از باشگاه‌های ورزشی و بدنسازی درهای خود را به روی ورزشکاران و اعضای باشگاه‌ها بستند. مربیان فعال در بدنسازی و فیتنس با استفاده از فناوری و رسانه‌های اجتماعی توانستند کماکان به کار خود ادامه دهند. با این حال، مربیان رشته‌های ورزشی قادر به انجام تمرینات تکنیکی و تاکتیکی ورزشکاران نبودند، به‌ویژه این مسئله برای رشته‌های ورزشی رقابتی چالشی بزرگ‌تر به حساب می‌آید. از طرفی، ورزشکاران رقابتی باید تمرینات سنگینی را برای شرکت رقابتی انجام دهند، که ممکن است سرکوب‌کننده سیستم ایمنی باشد. از طرف دیگر، بیشتر ورزش‌های رقابتی، تماس نزدیک ورزشکار با هم‌تیمی‌ها، حریفان، محیط (برای مثال آب استخر در شنا یا شیرجه) یا تجهیزات (برای مثال هالتر در وزنه‌برداری یا وزنه‌برداری، توپ در والیبال) که به دلیل مسری بودن بسیار زیاد کووید-۱۹ ممکن است خطرناک باشد. همچنین سازمان‌یافته‌ترین مسابقات در استادیوم‌های بزرگ ورزشی با تعداد زیادی تماشاگر برگزار می‌شود که خطر گسترش را افزایش می‌دهد. نگرانی دیگر در مورد مسابقات بین‌المللی است که در آن ورزشکاران حامل بدون علامت (به‌ویژه از کشورهای با شیوع بالا) ممکن است ویروس را به حریفان منتقل کنند، مدیران مسابقات و تماشاگران را به وجود آورند و سبب شیوع کشور میزبان شوند. این مسئله می‌تواند انتقال بین‌المللی یا بین‌قاره‌ای را تسریع کند (۲۷) (حلبچی و همکاران، ۲۰۲۰). به همین سبب، مربیان از ترس جان و سلامت خود و ورزشکارانشان، خروج از اردوها و مسابقات و هرگونه تجمع برای تمرین را ترجیح دادند. بنابراین لغو یا به تعویق انداختن این مسابقات منطقی است.

با این حال، اگر لغو به هر دلیلی امکان‌پذیر نباشد، مسابقات باید بدون تماشاگر و با رعایت کامل اصول محافظتی و بهداشتی برگزار شود (۳، ۲۷).

اغلب مربیان زن، در کنار وظایف مربیگری خود، مسئولیت نگهداری از فرزند، رسیدگی به امور خانه و خانواده، و بعضاً مراقبت از و رسیدگی به والدین خود یا همسر خود را نیز بر عهده دارند. بنابراین، در تصمیم‌گیری برای ادامه فعالیت‌های کاری خود، باید سلامت سایر وابستگان خود را نیز در نظر بگیرند. نگرانی از ناقل شدن متعاقب ارتباط با تعداد زیادی از افراد در محیط‌های ورزشی و به خطر انداختن سایر اعضای خانواده از دیگر مسائلی است که بازگشت به کار و ازسرگیری فعالیت‌ها در سطوح پیش از همه‌گیری را برای مربیان ورزش پرچالش کرده و درآمد این بخش از جامعه را تحت تأثیر جدی و احتمالاً طولانی مدت قرار داده است.

موضوع حامیان مالی در حمایت از تیم‌های ورزشی زنان در پنجمین چالش مطرح شد. در مورد برخی حامیان مالی، قرارداد می‌تواند به‌سادگی فسخ شود و این به معنای از دست دادن حقوق یا مزایای احتمالی آینده است و در حال حاضر، احتمال جبران خسارت حداقل تا صفر است. ممکن است آن دسته از حامیان که توافق کوتاه‌مدت داشتند (که در مورد ورزش زنان این مورد بیشتر صدق می‌کند)، تا انقضای قرارداد، تعهدات خود را به انجام برسانند و سپس هرگونه تصمیم‌گیری جدید را تا مشخص شدن وضعیت همه‌گیری به تعویق بیندازند. اگر مزایای حمایت مالی غیرضروری تلقی شود، ممکن است حامیان گزینه تعویق چندماهه تا اتخاذ تصمیم‌های بعدی را انتخاب کنند، البته همه اینها به مفاد قرارداد بستگی دارد. در بیشتر قراردادهای ورزشی، گزاره‌ای در مورد شیوع همه‌گیری پیش‌بینی نمی‌شود و در نتیجه، اغلب راهبرد از پیش تعیین‌شده‌ای برای شرایط موجود وجود ندارد (۲۸، ۲۹).

برای حامیان مالی دارای تعهد بلندمدت، معضل ممکن است این باشد که ضرر و زیان خود را کاهش دهند یا اینکه حمایت خود را قطع کنند تا چهره‌ای از یک شریک و حامی واقعی آن رشته ورزشی و وفادار به هواداران و از خود به نمایش بگذارند. با اینکه این نکته تا حدی به حامی مالی بستگی دارد، در ورزش زنان که مزایای تبلیغاتی و اقتصادی کمی برای شرکت‌ها فراهم می‌آورند، این گزینه به احتمال زیاد بار انگیزشی قابل تأملی برای حامیان به‌همراه نخواهد داشت (۳۰، ۳۱).

برخی فدراسیون‌ها با حمایت وزارت ورزش توانستند لیگ‌های نیمه‌تمام سال پیش را با رعایت پروتکل‌های بهداشتی و تست همه افراد، به انتها برسانند، در نتیجه مربیان موفق به دریافت حق‌الزحمه‌های خود تا پایان فصل مورد قرارداد، شدند. در برخی رشته‌های ورزشی نیز، تیم‌ها با همین حمایت‌ها از سوی

ارگان‌های دست بالایی، برای فصل جدید رقابتی تشکیل شدند و مقرر است مسابقات طبق روال قبل و براساس تقویم مصوب برگزار شوند که به کاهش نگرانی مالی مربیان و ورزشکاران این تیم‌ها منجر شده است. با این حال، همه رشته‌های ورزشی فعال در بانوان از چنین شرایطی برخوردار نیستند و جلب حامیان مالی پیش از شیوع کووید-۱۹ نیز از چالش‌های بزرگ مربیان این رشته‌ها محسوب می‌شد که شرایط به‌وجودآمده، مشکل را دوچندان کرده و مربیان و ورزشکاران این رشته‌ها را با دغدغه تأمین نیازهای اولیه زندگی خود مواجه ساخته است (۳۲).

ششمین و آخرین مورد در این زمینه بحث مشکلات اینترنتی و زیرساخت‌های نامناسب در ایران است. در همین زمینه برخی مربیان که به شبکه‌های اجتماعی روی آوردند، به‌غیر از کاهش افت کیفیت اینترنت، از اختلال در سرویس خود خبر می‌دهند. با افزایش استفاده کاربران این چالش برای تمامی افراد جامعه ایرانی، از جمله مربیان ورزشی که به‌اجبار به شبکه و برنامه‌های ورزشی رو آوردند، وجود دارد. قطعی و وصلی اینترنت در حین آموزش، ناکارایی برنامه‌های تمرینی به‌دلیل مشکلات اینترنتی در روند آموزش و تمرین آنها اثر گذاشته و آنها را با چالش مهمی روبه‌رو کرده است. مشکلات مهم دیگر را عدم دسترسی برخی افراد جامعه به لپ‌تاپ، تبلت و گوشی هوشمند دانست که با وجود رشد فزاینده قیمت این اقلام، تأمین آن برای علاقه‌مندان به ورزش و حتی ورزشکاران نسبت به گذشته بسیار دشوارتر شده است.

بشر برای شکوفایی خود به پیوند اجتماعی نیاز دارد. بحران کووید-۱۹ منابع را تهی کرده، به اقتصاد جهانی آسیب رسانده، غم و اندوهی بی‌اندازه را موجب شده و صدها میلیون نفر را از نظر اجتماعی در سراسر جهان منزوی کرده است و هاله‌ای از اضطراب، عدم اطمینان، ترس و انزوا را در سراسر کره زمین پراکنده است (۳۳). ممکن است بهبودی مدتی طول بکشد، اما شاید برخی از آینده‌نگری‌های که در سال‌های اخیر برای حمایت از ورزش زنان و برابری جنسیتی در همه سطوح ورزش (به پیشنهاد کمیته بین‌المللی المپیک) صورت گرفته است، به واقعیت تبدیل شوند. کمیته بین‌المللی المپیک حضور هرچه بیشتر زنان را در حوزه‌های مختلف ورزش در همه سطوح و ساختارها با دیدگاه برابری زن و مرد و با به‌کارگیری ابزارها و شیوه‌های مناسب، تشویق می‌کند و بر موضوع عدالت جنسیتی در سیاست‌ها و برنامه‌ها تأکید دارد، به‌گونه‌ای که آنها بتوانند نقشی کامل و فعال در ورزش ایفا کنند (۳۳). با توجه به اینکه در کشور ما مربیگری ورزش زنان بر عهده مربیان زن است و به نظر برای اینکه مربیان زن بتوانند مسئولیت‌ها و وظایف خود را در آموزش و تربیت دختران و زنان شرکت‌کننده در ورزش به‌خوبی انجام

دهند و نقش مهم خود را در رشد و توسعه ورزش زنان در حوزه‌های مختلف به خوبی ایفا کنند، باید نیازها و انتظارات آنها به درستی تجزیه و تحلیل شود و با اهداف و سیاست‌های سازمان‌های ورزشی مطابقت داده شود تا رسیدن به موفقیت در ورزش تسهیل شود. به‌طور حتم، مشکلات و موانع دیگری نیز در مسیر مربیان ورزشی زن وجود داشته که شناسایی و بررسی همه آنها در یک تحقیق نمی‌گنجد و حائز اهمیت این است که برای رفع آن نیاز به تلاشی همه‌جانبه از سوی تمامی اعضای جامعه احساس می‌شود که در این بین، وظیفه اصلی بر دوش خود زنان است تا با تلاش و پشتکار، لیاقت و کفایت خود را در این حیطه بیش از پیش به اثبات برسانند. شناخت نیازها و مشکلات در مربیان زن به برنامه‌ریزان در این حیطه کمک خواهد کرد تا تصمیم‌گیری‌های اثربخش داشته باشند و از برنامه‌ریزی‌های غیرعملی و تحمیل برنامه‌های اجرانشدنی و غیرمنطقی اجتناب کنند.

با توجه به مهم بودن نقش زنان در افتخارآفرینی برای این مرز و بوم، نیاز به مطالعات بیشتر در این زمینه احساس می‌شود. بر این اساس، با توجه به اهمیت توسعه ورزش زنان، پیشنهاد می‌شود مسئولان برای برطرف کردن مشکلات مرتبط با مربیگری زنان در حوزه‌های سازمانی، اماکن ورزشی، ورزشکاران، شخصی، رسانه‌ها و تشکل‌های صنفی مربیان، راهکارهای مناسبی را شناسایی و اجرا کنند تا مربیان با آرامش کافی، به دور از هرگونه نگرانی و با کمترین مشکلات به مربیگری بپردازند و به رشد و توسعه ورزش زنان کمک کنند. بی‌توجهی به این مسائل، ممکن است به از دست رفتن انگیزه و کاهش میزان مشارکت آنها در این عرصه منجر شود. به‌نظر می‌رسد اتخاذ رویکردی سیستمی، که در آن انسجام بین افراد و سازمان‌های ذی‌ربط و ذی‌نفع در نظر گرفته شده باشد، بتواند در حصول این هدف کمک کند.

منابع و مآخذ

- 1.A. B. Evans *et al.*, "Sport in the face of the COVID-19 pandemic: towards an agenda for research in the sociology of sport," ed: Taylor & Francis, 2020.
- 2.R. H. Mann, B. C. Clift, J. Boykoff, and S. Bekker, "Athletes as community; athletes in community: covid-19, sporting mega-events and athlete health protection," ed: BMJ Publishing Group Ltd and British Association of Sport and Exercise Medicine, 2020.
- 3.K. Taku and H. Arai, "Impact of COVID-19 on athletes and coaches, and their values in Japan :repercussions of postponing the Tokyo 2020 olympic and paralympic games," *Journal of loss and trauma*, vol. 25, no. 8, pp. 623-630, 2020.

- 4.N. Fernandes, "Economic effects of coronavirus outbreak (COVID-19) on the world economy," *Available at SSRN 355750*. ۲۰۲۰، ۴
- 5.G. Fiorilli *et al.*, "A national COVID-19 quarantine survey and its impact on the Italian sports community: Implications and recommendations," *Plos one*, vol. 16, no. 3, p. e0248345, 2021.
- 6.C. P. Kirk and L. S. Rifkin, "I'll trade you diamonds for toilet paper: Consumer reacting, coping and adapting behaviors in the COVID-19 pandemic," *Journal of Business Research*, vol. 117, pp. 124-131, 2020.
- 7.C. Ansell and A. Boin, "Taming deep uncertainty: The potential of pragmatist principles for understanding and improving strategic crisis management," *Administration & Society*, vol. 51, no. 7, pp. 1079-1112, 2019.
- 8.K. E. Weick and K. M. Sutcliffe, *Managing the unexpected: Resilient performance in an age of uncertainty*. John Wiley & Sons, 2011.
- 9.H. He and L. Harris, "The impact of Covid-19 pandemic on corporate social responsibility and marketing philosophy," *Journal of Business Research*, vol. 116, pp. 176-182, 2020.
- 10.V. Ratten, "Coronavirus disease (COVID-19) and sport entrepreneurship," *International Journal of Entrepreneurial Behavior & Research*, 2020.
- 11.S. Elliott, M. Drummond, I. Prichard, R. Eime, C. Drummond, and R. Mason, "Understanding the impact of COVID-19 on youth sport in Australia and consequences for future participation and retention," *BMC public health*, vol. 21, no. 1, pp. 1-16, 2021.
12. Drewes, F. Daumann, and F. Follert, "Exploring the sports economic impact of COVID-19 on professional soccer," *Soccer & Society*, vol. 22, no. 1-2, pp. 125-137, 2021.
- 13.P. Rishe", "Analysis: Sports vanishing to cost at least \$12B," *ESPN.com*. 2020-05-01, (2020.)
- 14.S. Value., " COVID-19 Economic Impact on Sports Industry " (2020.)
15. A. Rizvandi, M. S. Afroozeh, and M. Jalilvand, "Examining the Challenges of Sport Business in COVID-19 Virus Period and Outlining Solutions," *Sport Management Studies*, vol. 12, no. 61, pp. 265-288, 2020.
- 16.K. Alavi, Zabihi, Alavi,, " Covid 19 and Sports Tourism: Identifying Outcomes and Providing Solutions. ," *Tourism Management Studies* vol. 19 ,pp. 1-32, (1399.)
17. R. Doern, "Entrepreneurship and crisis management: The experiences of small businesses during the London 2011 riots," *International Small Business Journal*, vol. 34, no. 3, pp. 276-302, 2016.
18. Y. Liu, V. Shankar, and W. Yun, "Crisis management strategies and the long-term effects of product recalls on firm value," *Journal of Marketing*, vol. 81, no. 5, pp. 30-48, 2017.
19. M. Nicola *et al.*, "The socio-economic implications of the coronavirus and COVID-19 pandemic: a review," *International journal of surgery*, 2020.
- 20.D. Parnell, P. Widdop, A. Bond, and R. Wilson, "COVID-19, networks and sport," *Managing Sport and Leisure*, pp. 1-7, 2020.
21. G. Toresdahl and I. M. Asif, "Coronavirus disease 2019 (COVID-19): considerations for the competitive athlete," ed: SAGE Publications Sage CA: Los Angeles, CA, 2020.

22. Mehrneas, "The full text of the parliament report on "The effects of the corona on the country's economy and jobs", " 2020.
23. E. A. Khosravi zadeh E, Bahrami A, Haghdadi A, Nastoohi T. , "Studying the problems of women coaches': Case study of Arak sport bodies.," *Sport Management Studies*, vol. 7 (13) pp. 1-12, 2017.
24. IOC., "Levelling the field: a snapshot of how the IOC is advancing gender equality in sport - Olympic News," *nternational Olympic Committee*, vol. I.2020-04-19., (2018.(
25. I. Holloway and S. Wheeler, "Focus groups as qualitative research," *Qualitative research in Nursing. 2nd ed. Oxford: Blackwell Science*, vol. 110, 2002.
26. I. newspaper, "Lease contracts were extended in 1400 due to the spread of the corona " (in In Persian), 2020.
27. F. Halabchi, Z. Ahmadijad, and M. Selk-Ghaffari, "COVID-19 epidemic: exercise or not to exercise; that is the question," *Asian J Sports Med*, vol. 11, no. 1, p. e102630, 2020.
28. R. Denton, ". Covid-19's impact on the sport sponsorship industry.," *The Magazine. Johan Cruyff Institute.*, (2020.(
29. N. Banar, Ahmadi, Nasrin, Karimi, Fariba., "Investigating the problems of women's championship sports in Gilan province," (in In Persian), *Human Resource Management in Sport.*, vol. 1 (1), , pp. 11-24, 2013.
30. B. G. Clarkson, A. Culvin, S. Pope, and K. D. Parry, "Covid-19: Reflections on threat and uncertainty for the future of elite women's football in England ",*Managing Sport and Leisure*, pp. 1-12, 2020.
31. A. Culvin, "Football as work: The new realities of professional women footballers in England," University of Central Lancashire, 2019.
32. K. L. Hartman, "The Elephant in the Room: How COVID-19's Financial Impact Further Threatens Title IX Compliance," *International Journal of Sport Communication*, vol. 13, no. 3, pp. 399-407, 2020.
33. C. Streeter, "COVID-19: Social Isolation and Optimism in Sport. ," *The Sport Journal.Academy*, , p. online, 2020.

Covid-19 and the Economic Challenges Facing Coaches

Tayebeh Zargar¹ - Hossein Zareian^{*2} - Padideh Boloorizadeh³

1.Assistant Professor of Physical Education and Sport Science Department, South Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran, 2.Assistant Professor of Sport Management, Sport Science Research Institute, Tehran, Iran, 3. The Olympic Committee of Islamic Republic of Iran, The national Teams Monitoring Centre, Tehran, Iran
(Received: 05/04/2021; Accepted: 28/07/2021)

Abstract

The main purpose of this study is to identify the economic challenges that female sports coaches faced during the Coronavirus pandemic. This qualitative study was conducted on 20 female coaches from different sports disciplines, with more than a decade of coaching experience. Sample selection was purposeful. Semi-structured interviews were used to collect data. Data analysis was performed using two methods of initial coding and data interpretation (claim and proof). Data analysis of this study revealed five main economic challenges of female coaches in six categories. The established categories included lack of government support and economic burden, reduced activity of small and entrepreneurial sports businesses, lack of social trust, consequences of morbidity and mortality on economic conditions and reduced sponsorship. Therefore, it is critical to identify the proper solutions and take initiative to solve these problems so that female coaches would be able to continue on with fulfilling their jobs with lesser hardships in this unprecedented time, when there is a need for more support and collective aid to maintain and yet promote the development of women's sports.

Keywords

Covid-19, Economic Challenges, Sports Coaches, Social Trust.

---

* Corresponding Author: Email: Zareian.h@gmail.com ; Tel:+989127309788